BANKU AUGSTSKOLA

Praktiskā risku vadība eksportējošiem uzņēmumiem

Biznesa riski eksporta tirgos, Rīga, 21.09.2016

Māris Krastiņš & Jānis Hermanis

Mg. oec. Māris Krastiņš

BA studiju programmas «Risku vadības un apdrošināšana» direktors
Lektors

BANKU AUGSTSKOLA

Mg. math. Jānis Hermanis

Lektors

SATURS:

1. Risku vadības aktuālā situācija
    1. Sekundārie dati (FERMA, AON, 8th International Insurance Conference, XVI International Conference “Insurance and Reinsurance in the Baltics 2016”)
    2. Pētījums «Risku vadības pielietošana nozarē X» (Banku augstskola, 2016)
2. PERM projekts

PĀRMAIŅAS

„Lielākajā daļā cilvēces eksistences bija samērā drošs pieņēmums, ka pasaule kurā Jūs nomirsiet būs tā pati, kurā Jūs piedzimāt. Bet tā vairs nav šī brīža situācija – visai drīz cilvēks vairs pat nemirs”

futūrists Ray Kurzweil, 2001

Risku vadības aktuālā situācija

1. Sekundārie dati (FERMA, AON)
2. Banku augstskolas veiktais pētījums

Risku TOP10 2016. gadā

Risk dashboard

Top 10 in 2016	Trend vs. 2014	Likelihood	Mitigation level	Satisfaction level
Economic conditions	↗	High	🔴	🔴
Business continuity disruption	new	High	🟡	🟡
Political, country instability	↘	High	🔴	🔴
Non-compliance with regulation and legislation	↘	High	🟡	🟡
Competition	↘	High	🟡	🔴
Reputation and brand	↘	Medium	🟡	🟡
Cyber-attack / data privacy	↗	High	🟡	🔴
Market strategy, clients	↘	High	🟡	🔴
IT systems and data centers	↗	Medium	🟡	🟡
Interest rate & foreign exchange	↗	Medium	🟡	🟡

High Medium Low

http://www.ferma.eu/blog/2016/10/risk-managers-developing-strategic-role-wider-view-risks-survey-finds/

Risku karte 2016

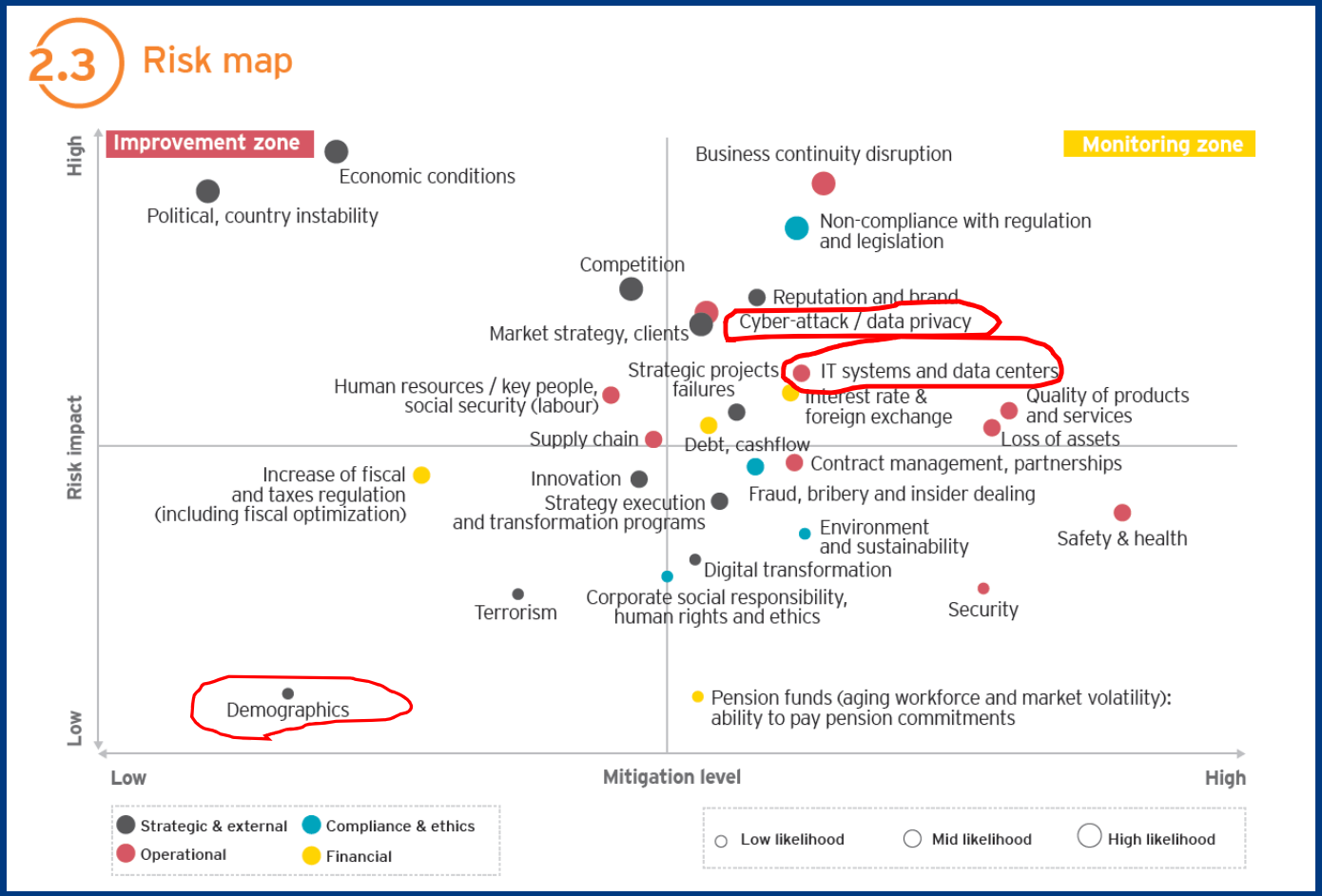

http://www.ferma.eu/blog/2016/10/risk-managers-developing-strategic-role-wider-view-risks-survey-finds/

TOP10 riski pēc Aon's 2015 «Global Risk Management Survey pētījuma» datiem

(AON, 2015)

Banku augstskolas veiktais pētījums 2016

„Risku vadības praktiskā piemērošana nozarē X”

Uzņēmumu raksturojoši lielumi

1. Nozare
2. Darbinieku skaits
3. Bilances aktīvu lielums
4. Apgrozījums
5. Peļņa

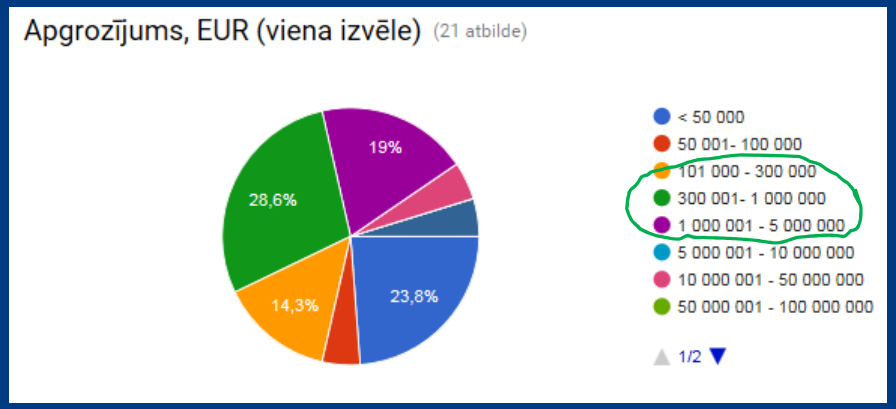

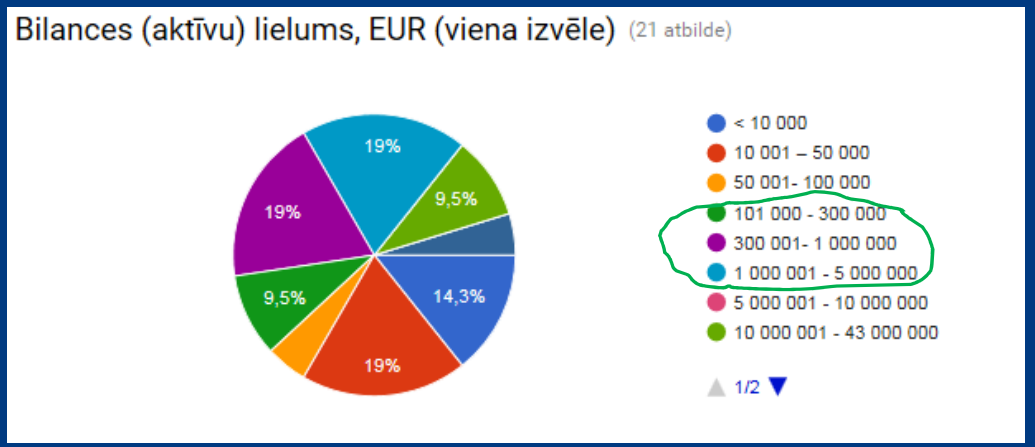

Uzņēmumu riska apetīte?

1. UZ apgrozījumu
2. Peļņu
3. Darbības apstāšanos
4. Tirgus daļas izmaiņām
5. Sabiedrības vērtējumu

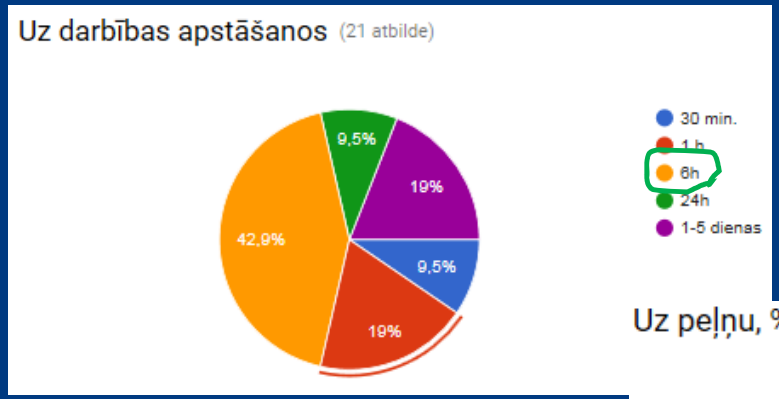

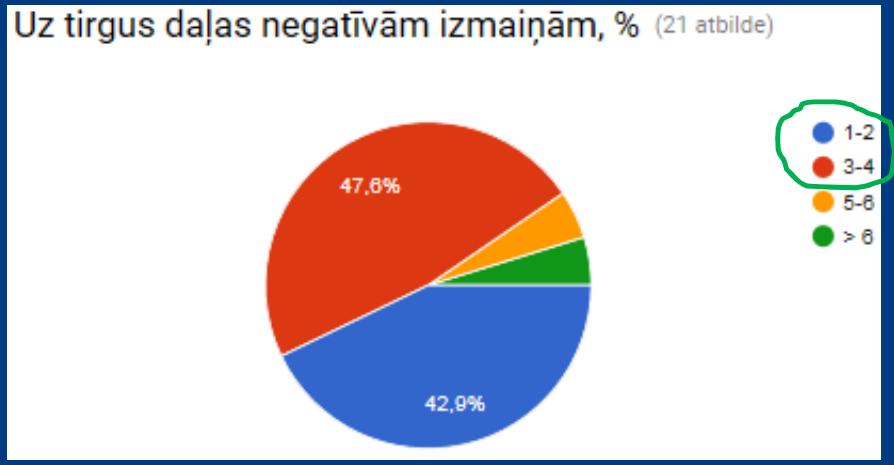

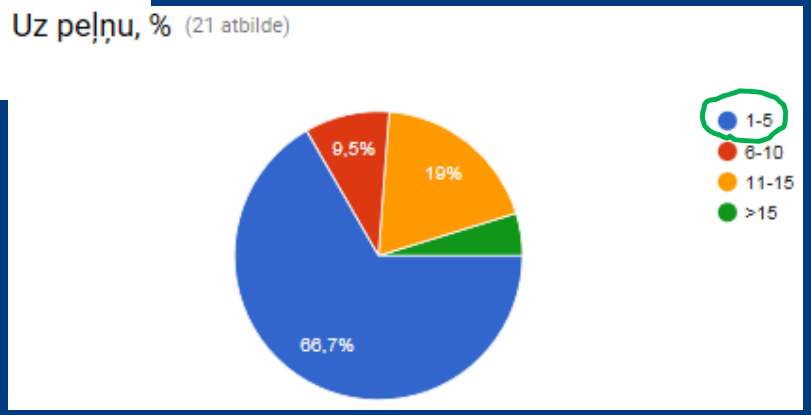

Uzņēmumu risku vērtējums?

1. Iestāšanās biežums
2. Seku lielums

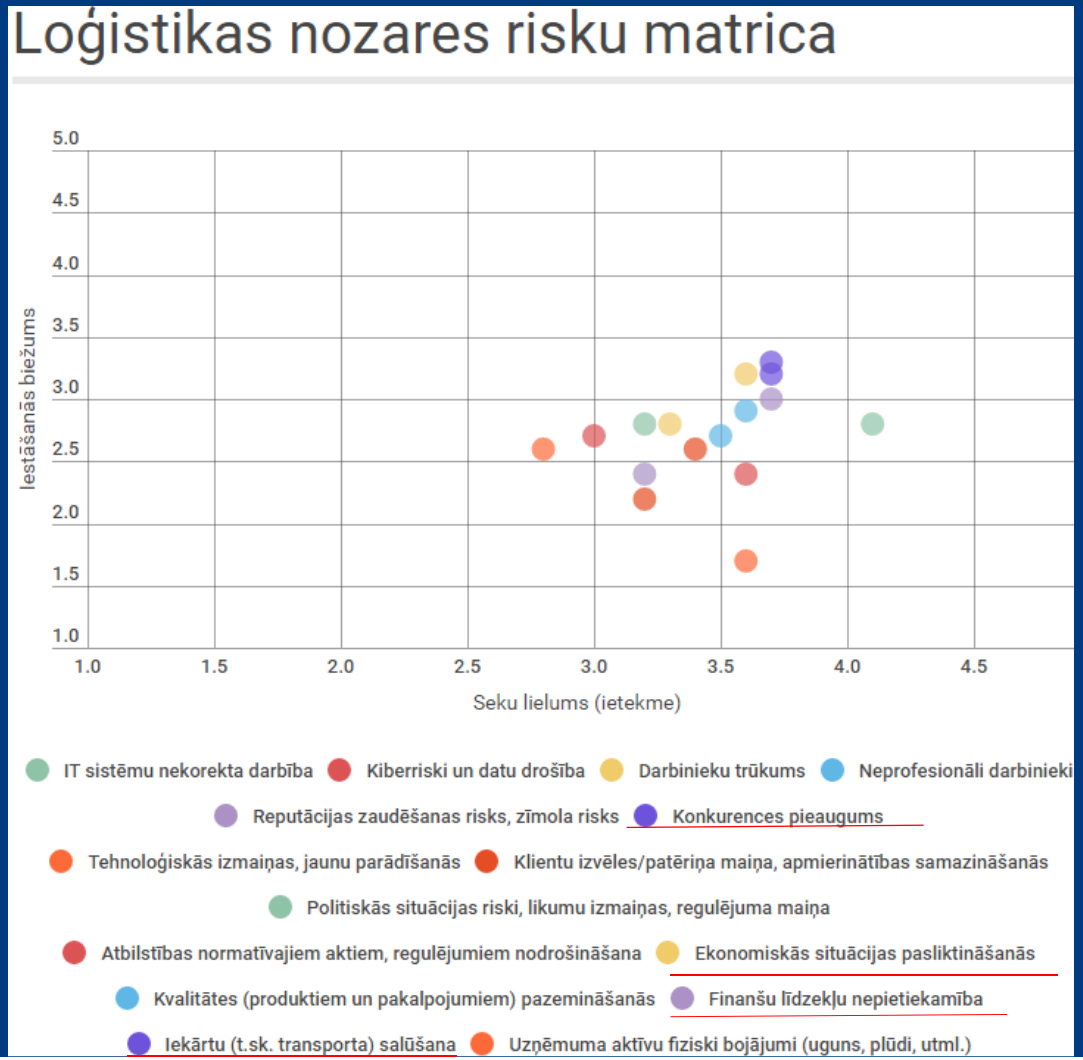

https://infogr.am/93b9e666-4ba8-4191-a3c4-7a68700a860d

Kas veic risku vadības pienākumus?

1. Dzimums
2. Vecums
3. Izglītība
4. Stāžs
5. Pozīcija/amats
6. Struktūrvienība
7. Iesaistīto darbinieku skaits

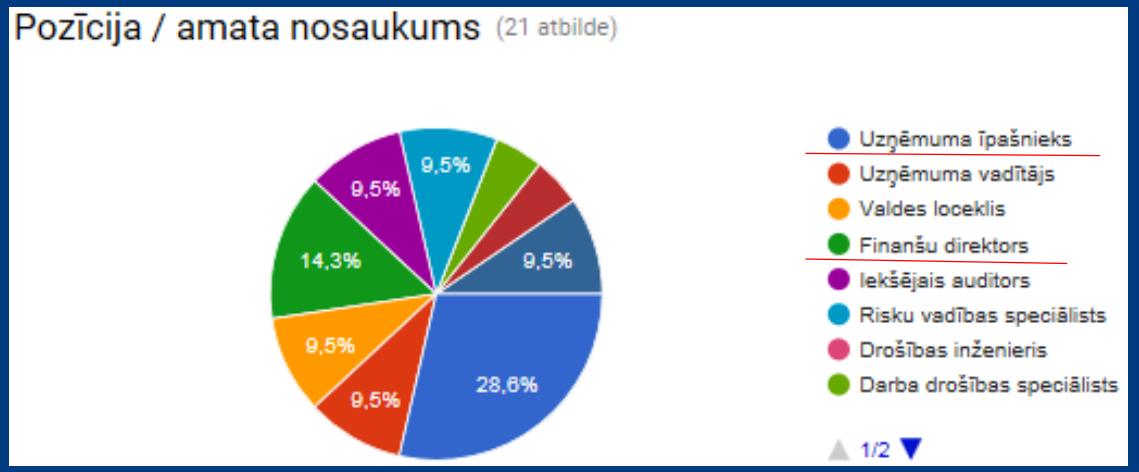

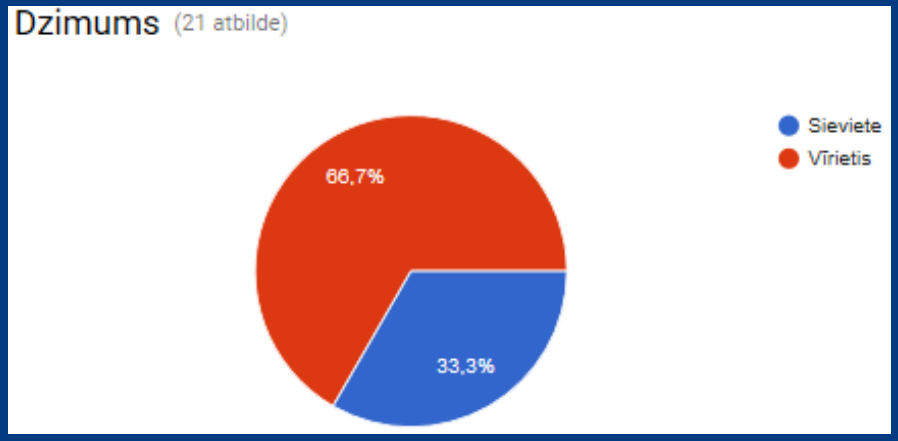

Risku vadības process?

1. Risku vadības mērķis uzņēmumā
2. Risku vadītāja pamatpienākumi
3. Risku identifikācijas veids
4. Risku vadīšanas metode (konkrētam riskam)
5. Risku vadības izpildes kontroles regularitāte
6. Darbinieku iesaiste
7. Darbinieku izpratnes (risku kultūras) veidošanas paņēmieni
8. «Mātes» uzņēmuma prasības
9. Grūtības risku vadības procesā

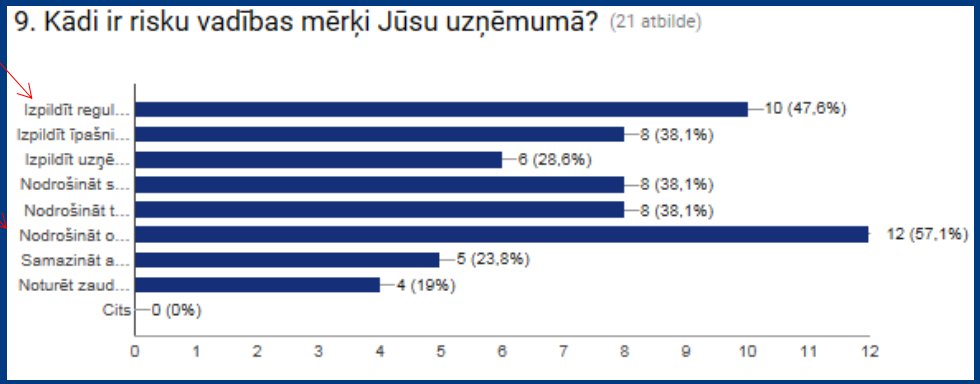

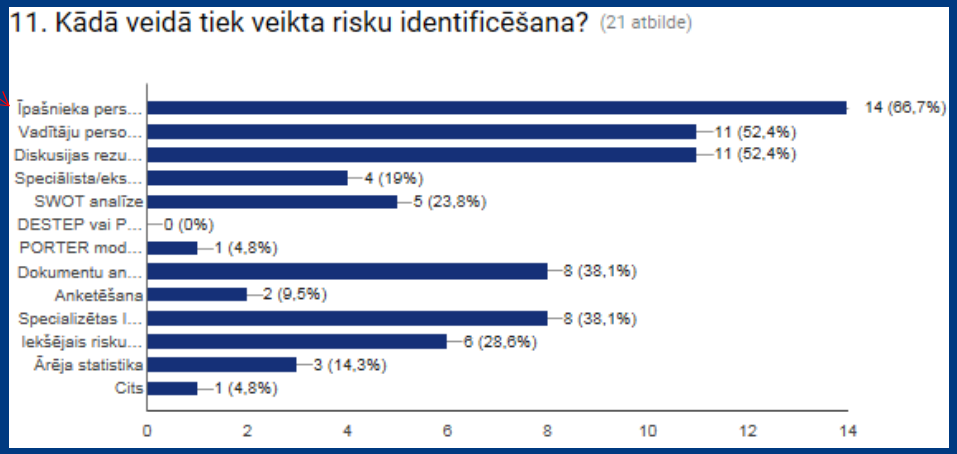

Tēriņi risku vadības procesam?

1. % no apgrozījuma
2. Uz darbinieku
3. Uz Bilances aktīvu (EUR 1000,-)

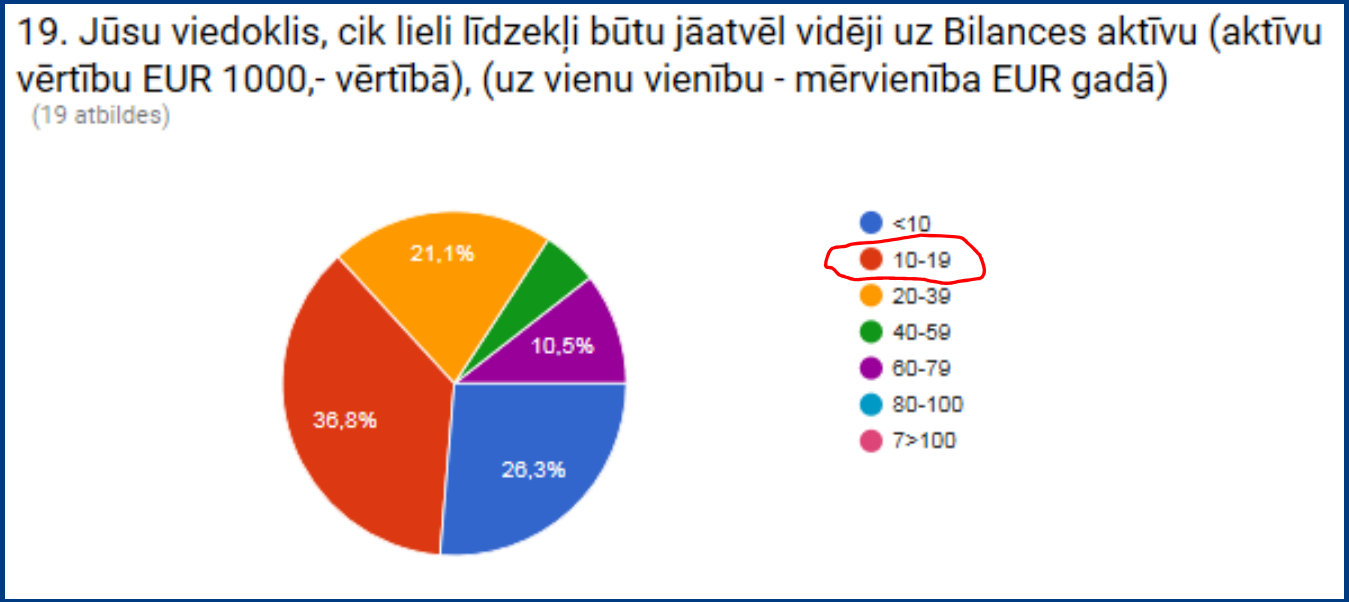

Riski nākotnē?

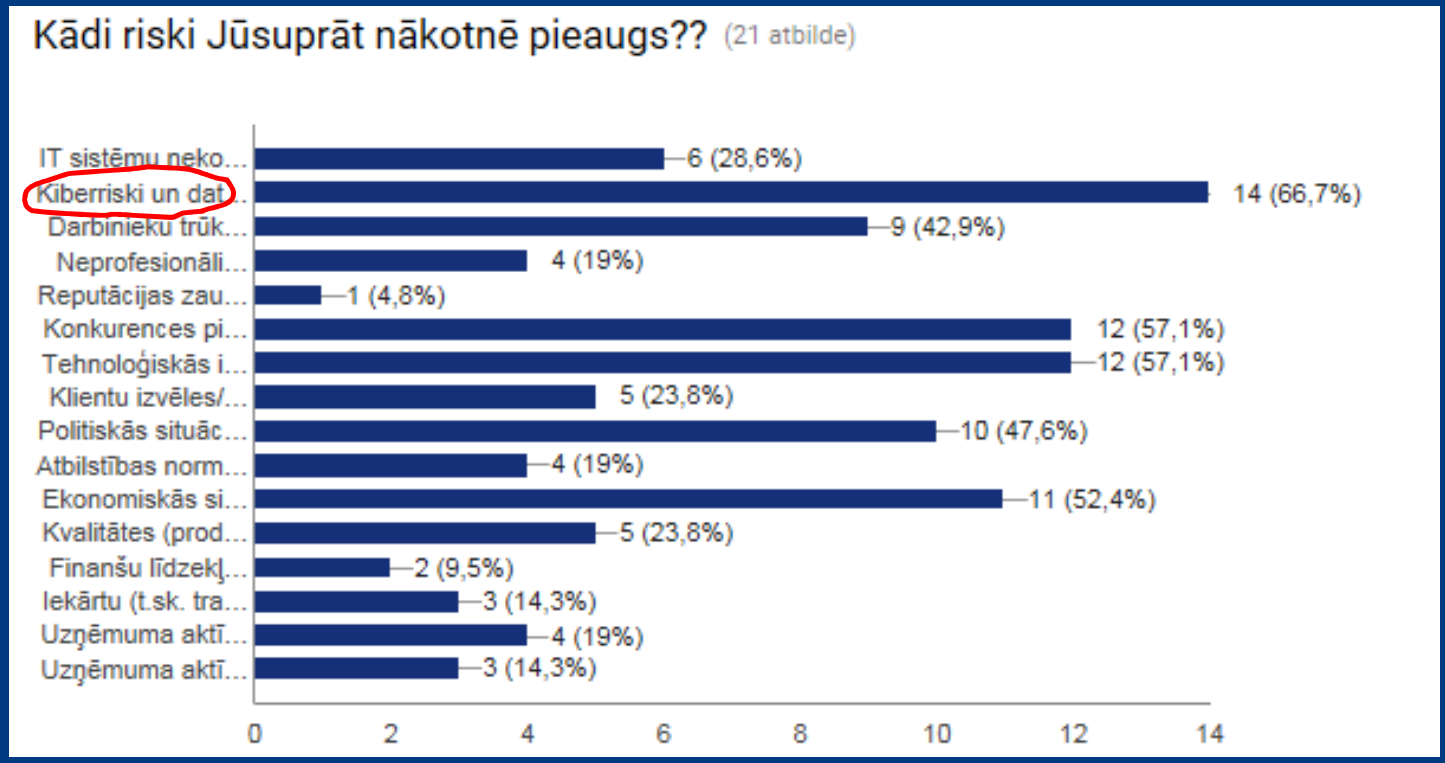

Projekts PERM

BANKU AUGSTSKOLA

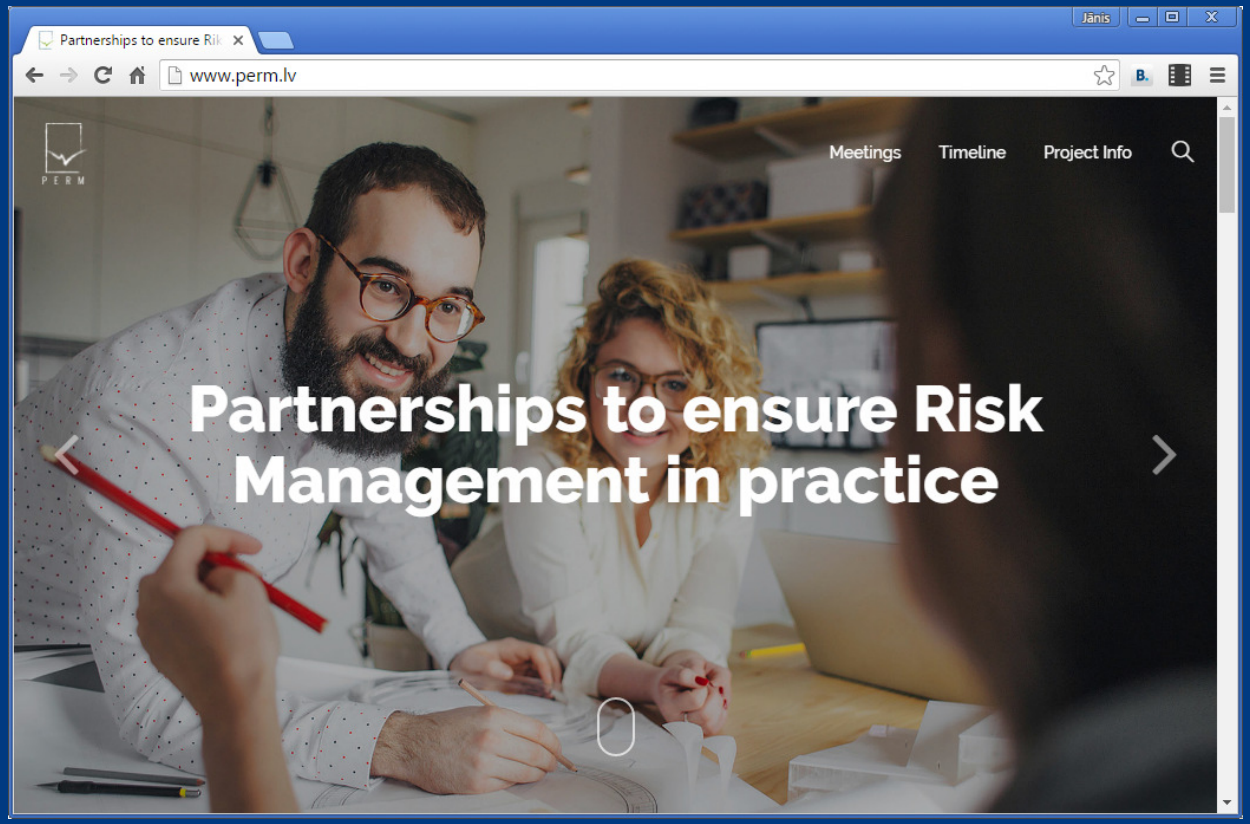

www.perm.lv

PERM - Partnerships to Ensure Risk Management in practice

ERASMUS+ Stratēģiskās partnerības projekts

BANKU AUGSTSKOLA

HOGESCHOOL ROTTERDAM

VILNIAUS KOLEGIJA

BALTA

LATVIJAS APDROŠINĀTĀJU ASOCIĀCIJA
LATVIAN INSURERS ASSOCIATION

BANKU AUGSTSKOLA

Mērķis: interaktīva risku vadības simulācijas sistēma

Nelielam ieskatam (prototips)

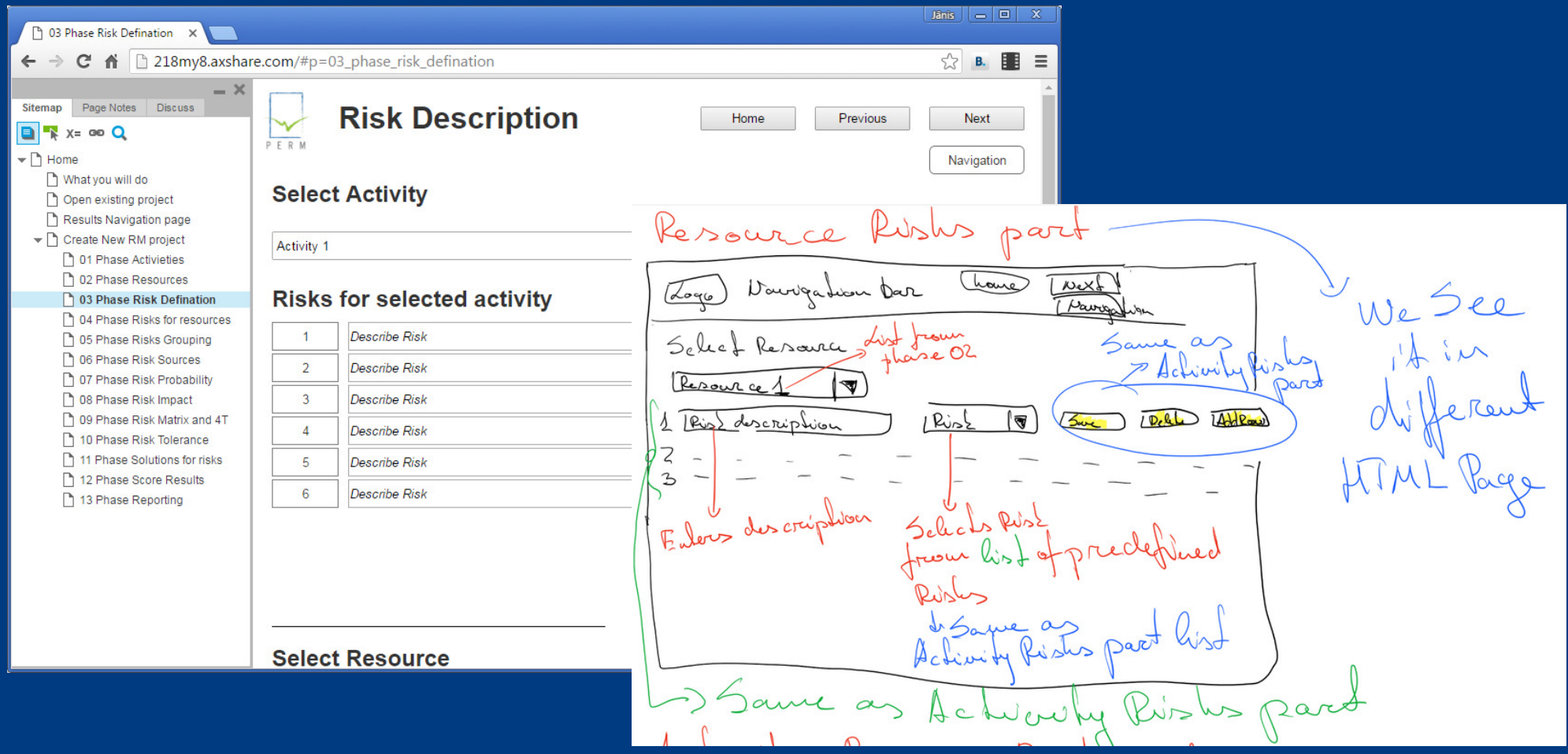

Pieejamība tīmeklī

BANKU AUGSTSKOLA

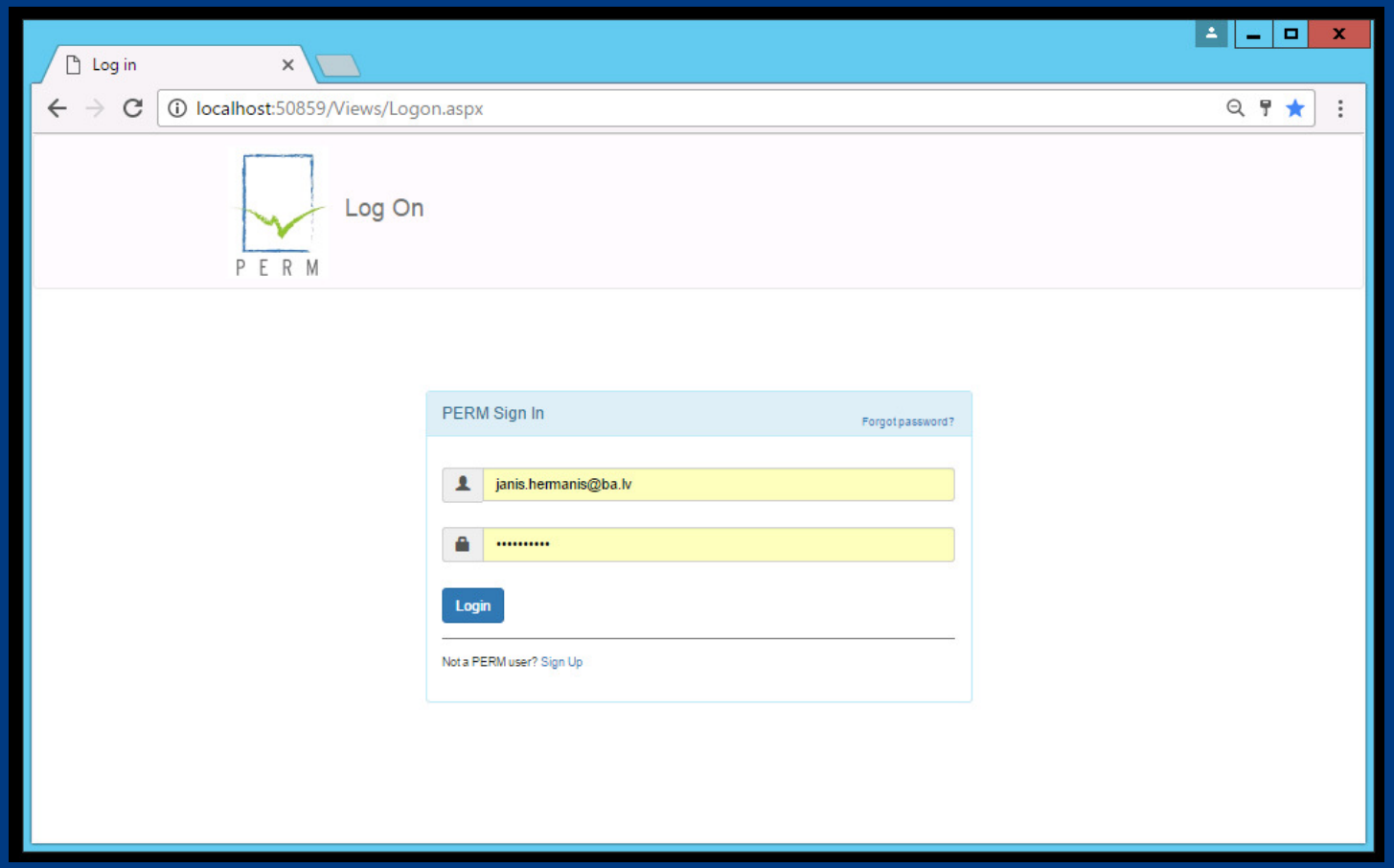

Tiek definēti uzņēmuma mērķi

BANKU AUGSTSKOLA

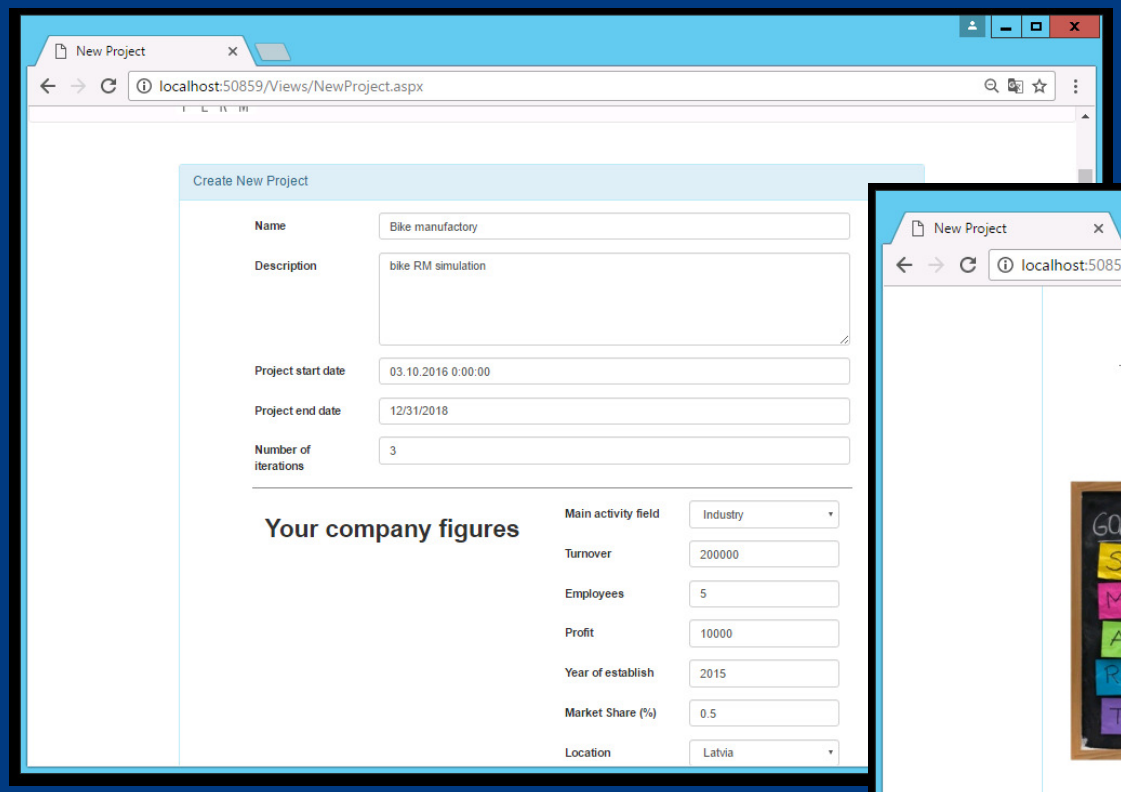

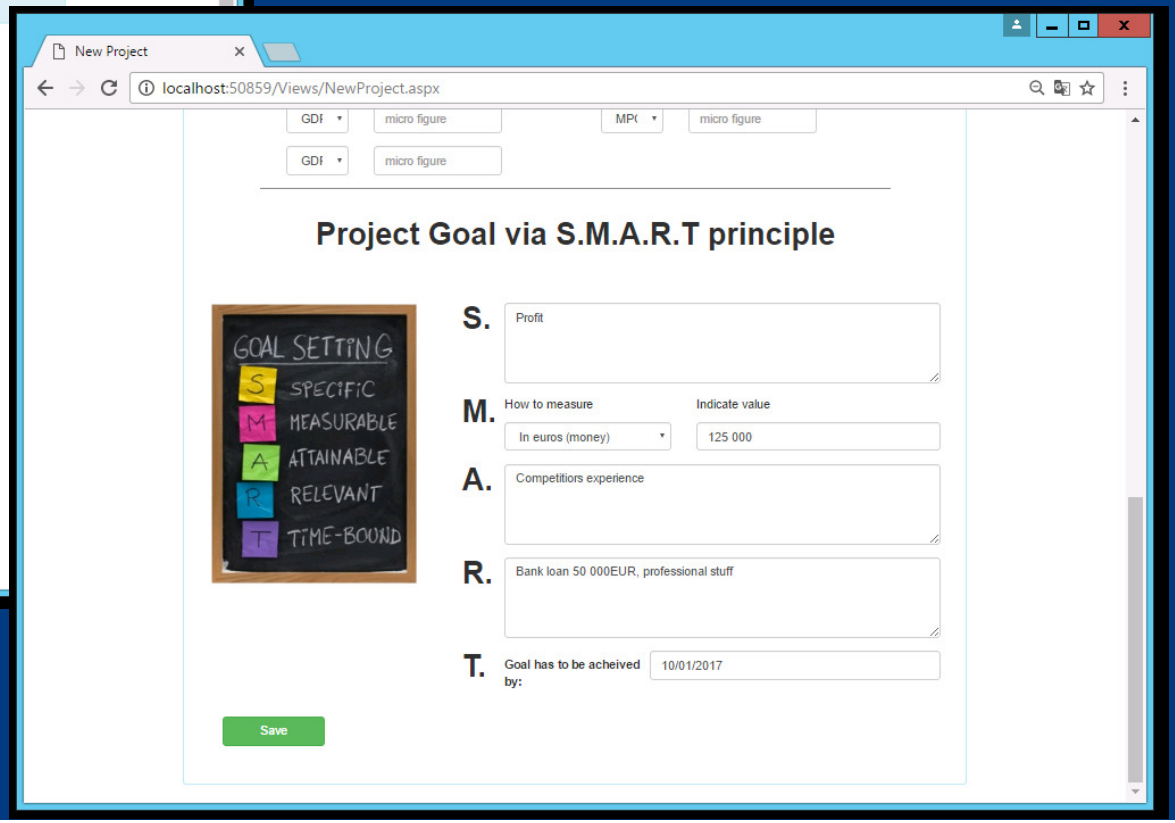

Strādājām pie aktivitātēm un nepieciešamajiem resursiem

BANKU AUGSTSKOLA

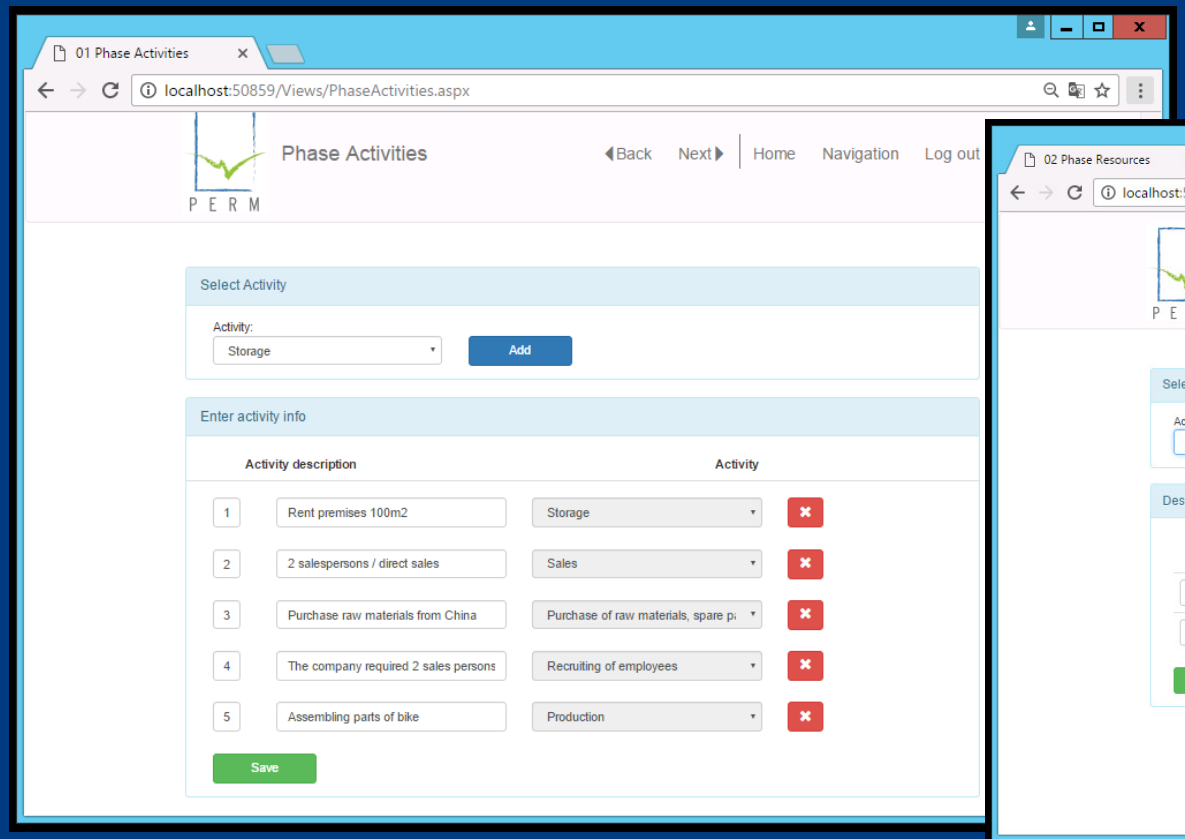

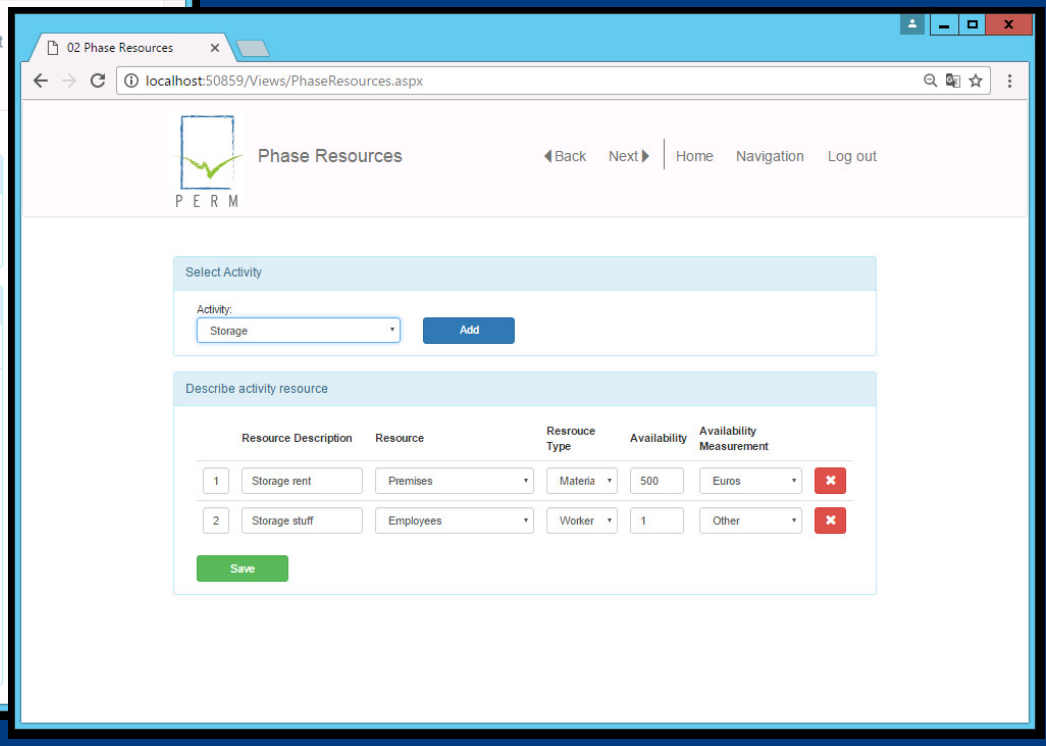

Risku identificēšana

BANKU AUGSTSKOLA

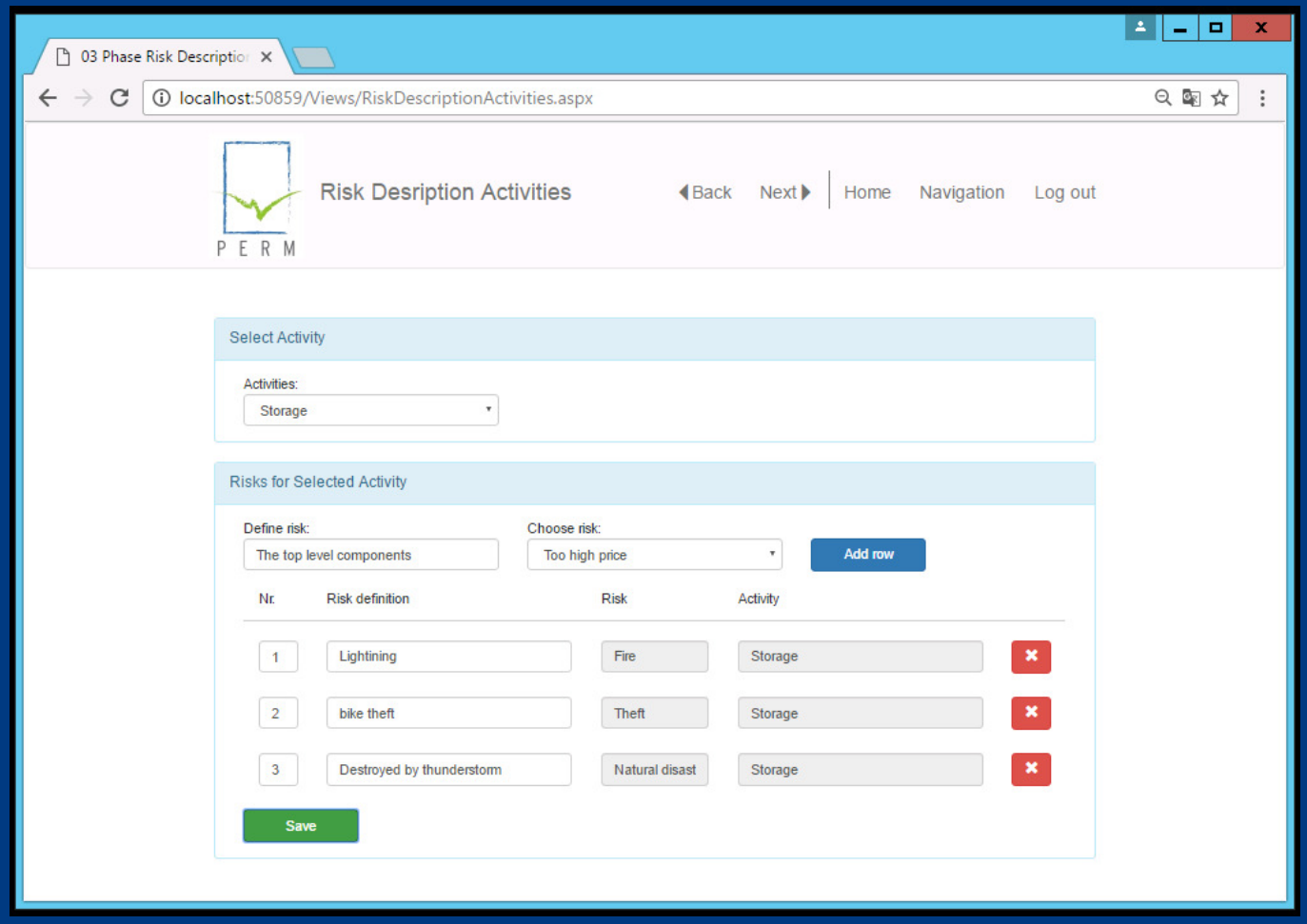

Risku novērtējums

BANKU AUGSTSKOLA

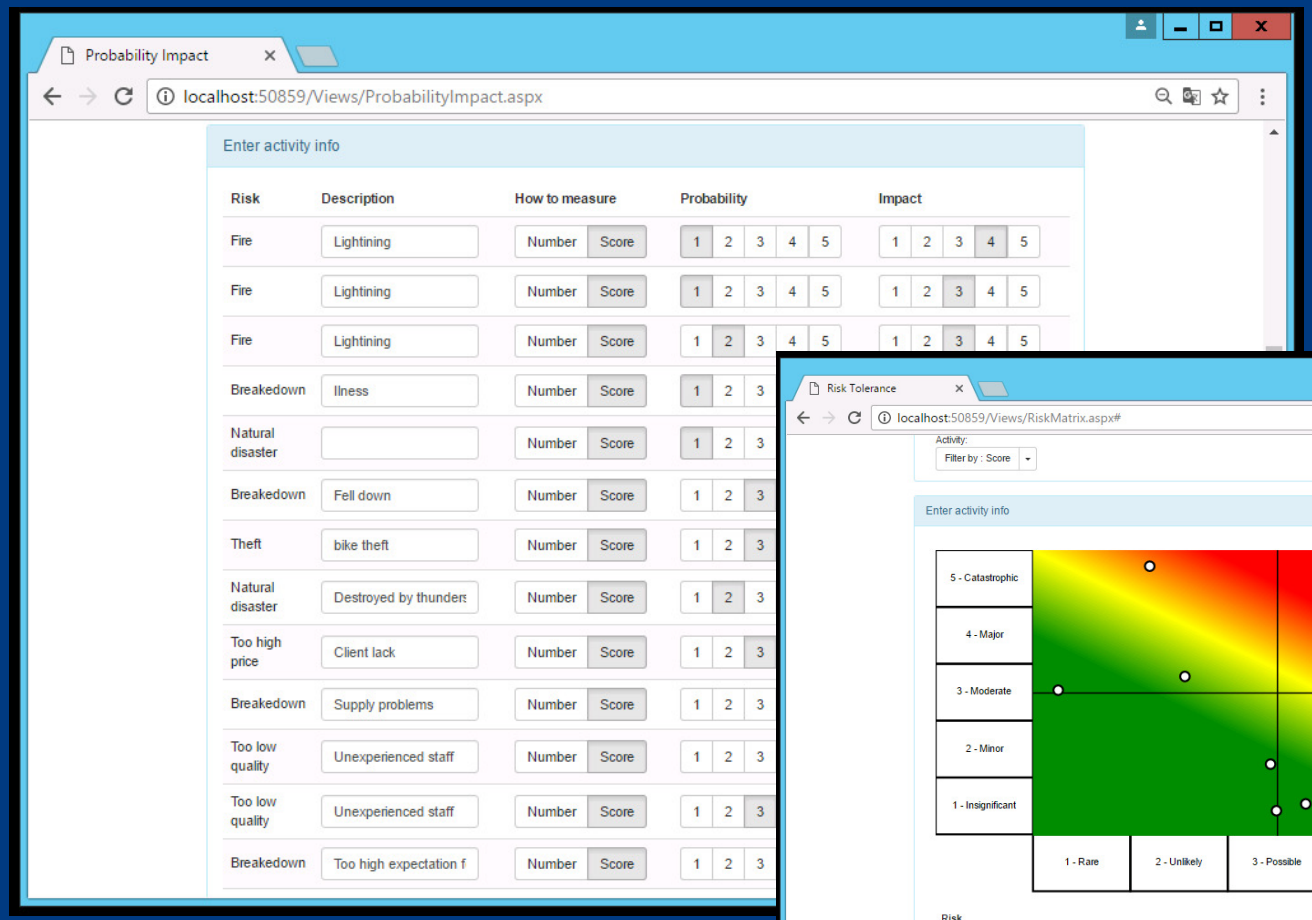

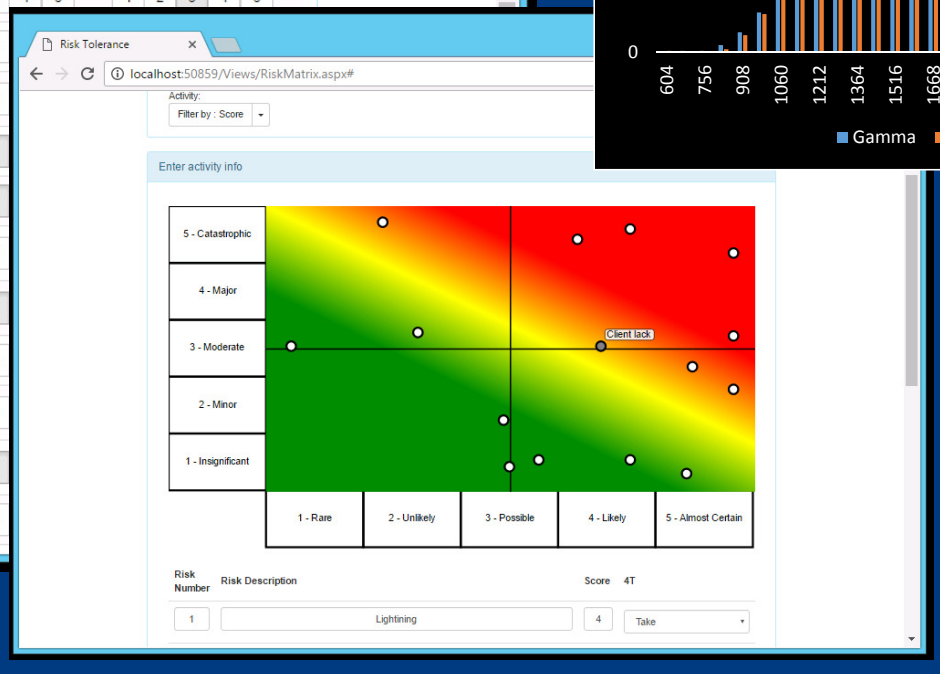

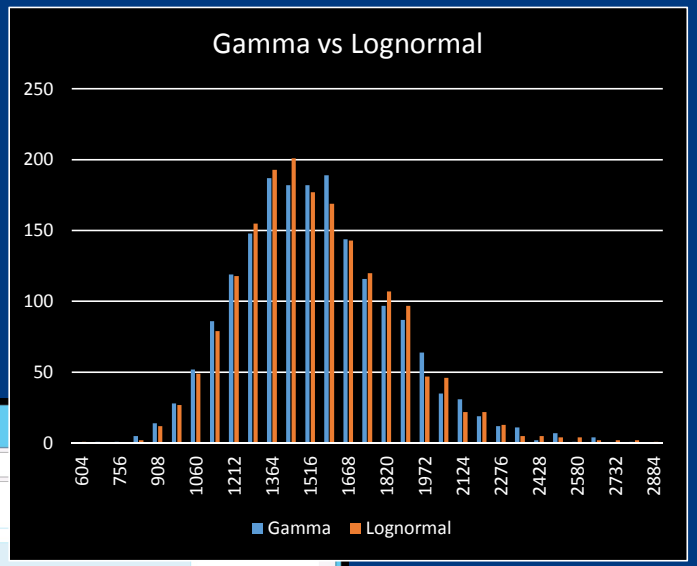

Potenciālie risinājumi (konkrēti)

BANKU AUGSTSKOLA

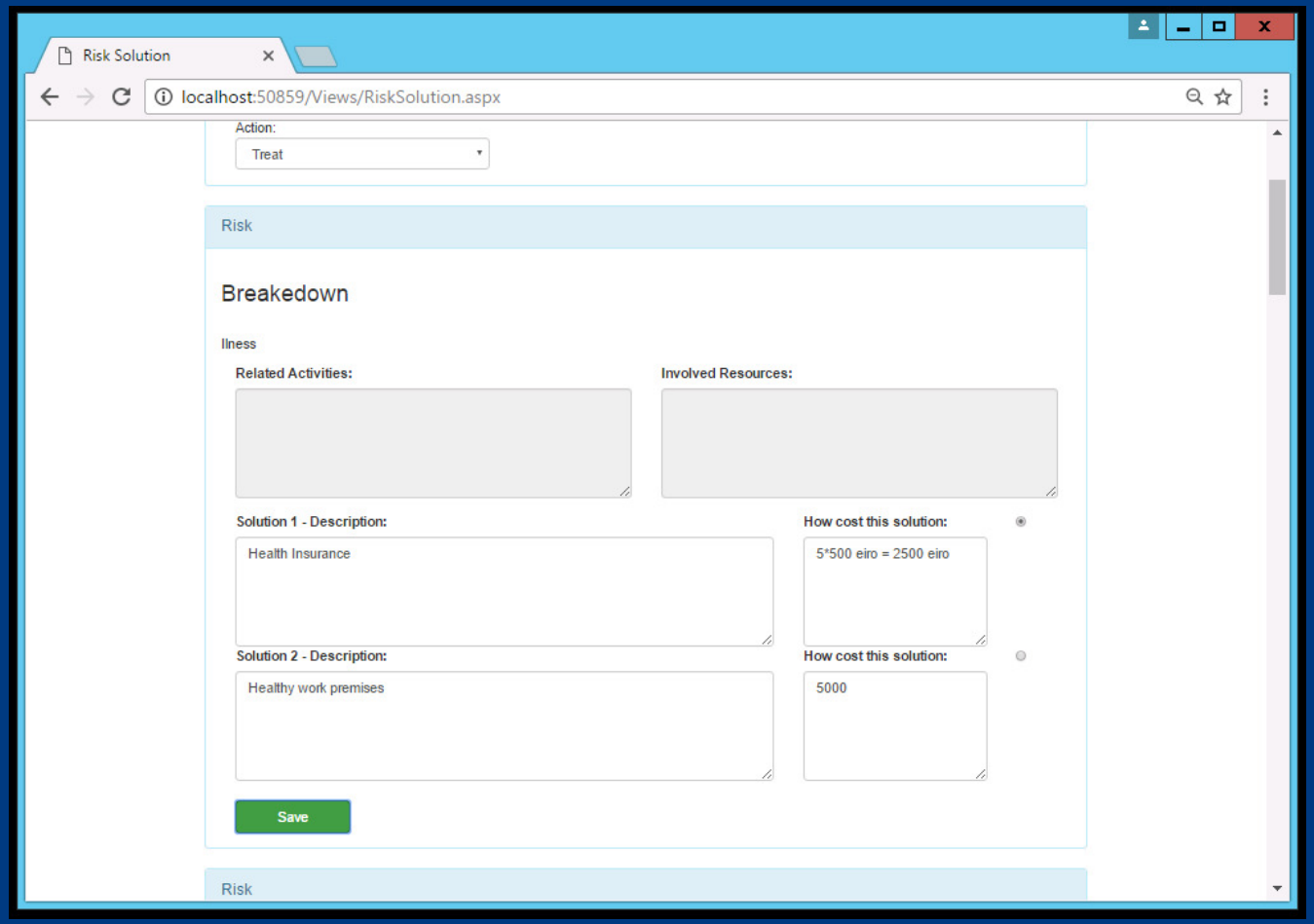

Rezultātu atskaite

BANKU AUGSTSKOLA

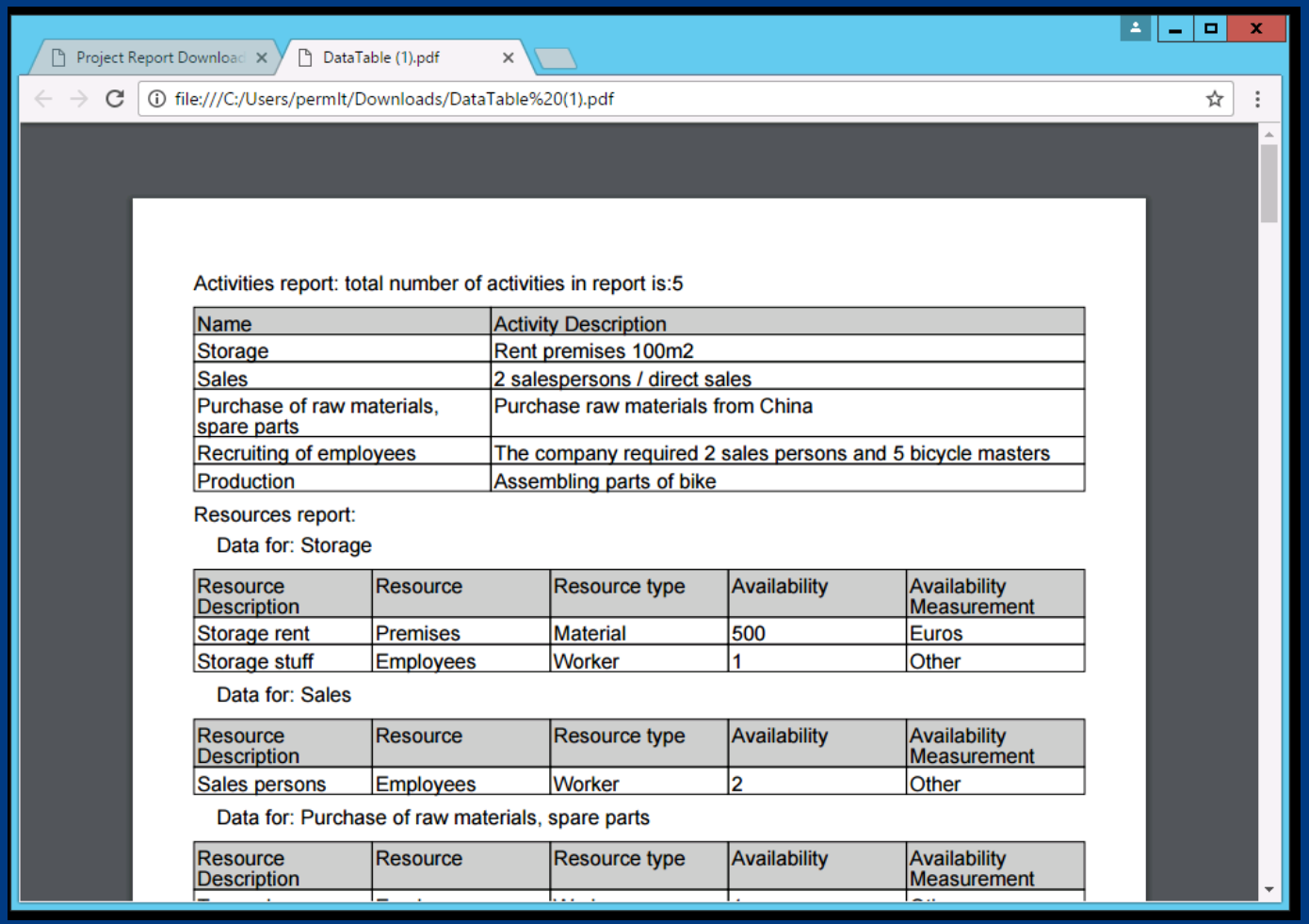

Activities report: total number of activities in report is:5

Name	Activity Description
Storage	Rent premises 100m2
Sales	2 salespersons / direct sales
Purchase of raw materials, spare parts	Purchase raw materials from China
Recruiting of employees	The company required 2 sales persons and 5 bicycle masters
Production	Assembling parts of bike

Resources report:

Data for: Storage

Resource Description	Resource	Resource type	Availability	Availability Measurement
Storage rent	Premises	Material	500	Euros
Storage stuff	Employees	Worker	1	Other

Data for: Sales

Resource Description	Resource	Resource type	Availability	Availability Measurement
Sales persons	Employees	Worker	2	Other

Data for: Purchase of raw materials, spare parts

Resource Description	Resource	Resource type	Availability	Availability Measurement

…un sākas «spēle»…

Kas ir noticis pēc gada darbības? Pēc divu? Pēc piecu? Kādi riski faktiski bija iestājušies? Ja tie iestājās cik liela izrādījās to ietekme? Vai šie riski bija paredzēti? Vai bija veikti pasākumi to iespējamības un/vai ietekmes mazināšanā? Vai kopējie risku mazināšanas pasākumi bija adekvāti? Cik izmaksāja risku mazināšanas pasākumi? Vai tiem bija saikne ar apgrozījumu, peļņu? Vai tika ņemtas vērā pirmā gada mācības un tās īstenotas nākamajos darbības gados? Vai studenta/uzņēmēja risku identificēšana un veikti pasākumi saskanēja ar biznesa gadījuma «ideālo» versiju? Cik lielā mērā? u.t.t., u.tml.

Ieguvumi

- Uzņēmuma vadība, risku vadītājs ir spiests paskatīties uz risku vadības procesiem uzņēmumā vistiešākajā kontekstā ar uzņēmuma izvirzītajiem mērķiem tuvākai vai tālākai nākotnei
- Iespēja novērtēt to cik adekvāta ir izstrādātā risku mazināšanas stratēģija, gan pēc apjoma, gan izmaksu ziņā

BANKU AUGSTSKOLA

Paldies!